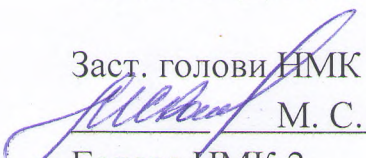

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра документознавства та української мови (№ 801)

ЗАТВЕРДЖУЮ

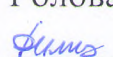
Заст. голови НМК 1

 М. С. Романов

Голова НМК 2

 Д. М. Крицький

Голова НМК 3

 Л. О. Філіпковська

« 31 » 08 2021 р.

**СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Тренінг комунікативних навичок

(назва навчальної дисципліни)

Спеціальності: усі спеціальності, за якими відбувається підготовка здобувачів в університеті

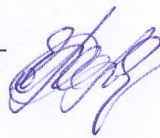
Освітні програми: усі освітні програми відповідних спеціальностей, за якими відбувається підготовка здобувачів в університеті

Рівень вищої освіти:
перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2021 року

Харків – 2021 р.

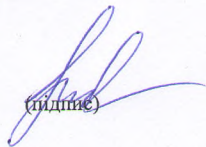
Розробник: Карпенко О.О., канд. пед. наук, доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

 (підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри
документознавства та української мови (801)
(назва кафедри)

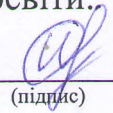
Протокол № 1 від « 30 » 08 2021 р.

Завідувач кафедри канд. філос. наук, доцент
(науковий ступінь і вчене звання)

 (підпис)

Прилуцька А.Є.
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Голова наукового гуртка кафедр
(підпис) (ініціали та прізвище)

Т.О. Карпенко
(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Карпенко Олена Олексіївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри документознавства та української мови, гарант освітньої програми бакалаврського рівня, експерт з акредитації освітніх програм Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

З 2005 року викладає здобувачам вищої освіти фахові дисципліни українською («Теорія та практика документознавства», «Аналітико-синтетична переробка документної інформації», «Організація діяльності інформаційних установ», «Документологія» та ін.) та англійською

(«Information Culture», Communication Skills Training, Persuasive Communication Strategies та ін.) мовами, оскільки вільно володіє англійською мовою, що підтверджує відповідний сертифікат – Certificate of Council of Europe CEFR, Certificate number A6261067 (іспит CAE – Certificate in Advanced English, C2 in Speaking (210 scores), Date of Issue 12/07/2018; очолює English Club.

Напрями наукових досліджень: дослідження специфіки функціонування документної комунікації в сучасному інформаційно-освітньому просторі в контексті реалізації освітньої програми в межах науково-дослідних тем кафедри: «Комунікативні практики в інформаційному просторі суспільства» (2018–2020), «Інформаційно-сервісна діяльність у сучасному соціокомунікативному просторі» (2021–2024).

Контактна інформація – o.karpenko@khai.edu

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 1 семестр.

Обсяг дисципліни: 3 кредити ЄКТС/ 90 годин, у тому числі аудиторних – 48 год., самостійної роботи здобувачів – 42 год.

Форма здобуття освіти – денна/заочна/дистанційна

Дисципліна – вибіркова

Види навчальної діяльності – лекції, практичні заняття

Види контролю – модульний контроль, залік

Мова викладання – українська і/або англійська

Пререквізити – шкільний курс з української або англійської мови.

Кореквізити – основи професійної україномовної комунікації, іноземна мова.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни полягає у формуванні в студентів системи теоретичних знань та прикладних навичок щодо оволодіння комунікативними мовленнєвими навичками для забезпечення ефективного спілкування в академічному та фаховому середовищі та досягнення особистих і професійних успіхів у своєму житті.

Завдання: вивчення знань і навичок комунікації, що використовуються в міжособистісному спілкуванні, включаючи: вербальне, невербальне, письмове, аудіювання, візуальне спілкування; опанування навичок з усного та письмового спілкування, включаючи використання тембру голосу, сили паузи, наочних засобів, розповіді історій як складових успішного виступу (самопрезентації, публічних виступів і впливу на людей тощо), а також написання резюме.

Компетентності, які набуваються: здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети; здатність генерувати нові ідеї (креативність); уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; вміння працювати в команді для вирішення професійних проблем; постійне підвищення рівня інформаційної культури.

Очікувані результати навчання: формувати стратегії системної організації, модернізації, підвищення ефективності управління фаховою діяльністю.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Теоретичні аспекти розвитку комунікативних навичок.

Тема 1. Комунікативні навички як складова спілкування

- форма занять: лекції, практичне заняття, самостійна робота;*
- обсяг аудиторного навантаження – 4-4 години (лекція-практика);*
- тема практичного заняття – комунікативна самодіагностика;*
- обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти – відсутні;*
- стисла анотація: сутність поняття комунікативні навички; комунікативні навички в професійній самореалізації; комунікативні навички, застосовані для особистої та соціальної реалізації; сутність спілкування в аспекті розвитку комунікативних навичок; Hard Skills та Soft Skills; поняття вербального та невербального спілкування;*
- обсяг самостійної роботи здобувачів – 12 годин;*

– теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: опрацювання матеріалу лекцій; формування питань до викладача.

Тема 2. Етичні аспекти міжкультурної комунікації.

- форма занять: лекції, практичне заняття, самостійна робота;
- обсяг аудиторного навантаження – 2-2 години;
- тема практичного заняття – специфіка невербальної комунікації у світі;
- обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти – відсутні);
- стисла анотація: міжнародна комунікативна інтеграція. вплив культурних особливостей на процеси комунікації; приклади культурних комунікативних відмінностей; культурні особливості невербальної комунікації; особливості взаємодії культур;
- обсяг самостійної роботи здобувачів – 12 годин;
- теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: опрацювання матеріалу; формування питань до викладача; вивчення специфіки тики невербальної комунікації в різних країнах світу.

Тема 3. Міжособистісна комунікація.

- форма занять: лекції, практичне заняття, самостійна робота;
- обсяг аудиторного навантаження – 2-2 години;
- тема практичного заняття – техніки міжособистісної комунікації;
- обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти – відсутні);
- стисла анотація: встановлення контакту; техніки переконливої аргументації; мистецтво конструктивної критики; техніки коректної відмови;
- обсяг самостійної роботи здобувачів – 12 годин;
- теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: опрацювання матеріалу лекцій; формування питань до викладача; вивчення сутності маніпулятивних технік впливу на людей.

Тема 4. Комунікація в команді.

- форма занять: лекції, практичне заняття, самостійна робота;
- обсяг аудиторного навантаження – 4-2 годин;
- тема практичного заняття – техніки тайм-менеджменту в спілкуванні;
- обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти – відсутні);
- стисла анотація: лідерство; комунікативні техніки маніпулятивної поведінки; комунікація по телефону;
- обсяг самостійної роботи здобувачів – 9 годин;

– теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: опрацювання матеріалу лекцій; формування питань до викладача; вивчення вправ для ефективної комунікації в команді.

Модульний контроль

- Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).

- Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

- Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.

Підготовка до модульного контролю.

Змістовний модуль 2. Прикладні аспекти розвитку комунікативних навичок.

Тема 1. Комунікативні навички публічного виступу.

– форма занять: лекції, практичне заняття, самостійна робота;

– обсяг аудиторного навантаження – 4-2 години;

– тема практичного заняття – диверсифікація публічних виступів та уникнення глософобії;

– обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти – відсутні;

– стисла анотація: прийоми успішного виступу; психологія впливу на аудиторію; захист від маніпуляцій; техніка спічрайтингу;

– обсяг самостійної роботи здобувачів – 12 годин;

– теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: опрацювання матеріалу лекцій; формування питань до викладача; вивчення техніки впливу на аудиторію.

Тема 2. Презентація як важливий інструментарій публічної комунікації.

– форма занять: лекції, практичне заняття, самостійна робота;

– обсяг аудиторного навантаження – 2-2 години;

– тема практичного заняття – презентації в публічній комунікації;

– обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти – відсутні;

– стисла анотація: типи презентацій; правила та принципи успішної презентації; медіа в презентаціях;

– обсяг самостійної роботи здобувачів – 9 годин;

– теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: опрацювання матеріалу лекцій; формування питань до викладача; вивчення специфіки створення переконливої презентації.

Тема 3. Комунікативні навички самопрезентації.

- форма занять: лекції, практичне заняття, самостійна робота;
- обсяг аудиторного навантаження – 4-4 години;
- тема практичного заняття – специфіка самопрезентації в сучасному світі;
- обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти – відсутні;
- стисла анотація: види самопрезентації, усна та документальна презентація (резюме та співбесіда), новітні форми самопрезентації; рефреймінг сприйняття для зустрічей; сучасні медіа в самопрезентації;
- обсяг самостійної роботи здобувачів – 12 годин;
- теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: опрацювання матеріалу лекцій; формування питань до викладача; вивчення видової диверсифікації форм самопрезентації.

Тема 4. Комунікативні навички вирішення конфліктних ситуацій.

- форма занять: лекції, практичне заняття, самостійна робота;
- обсяг аудиторного навантаження – 2-2 години;
- тема практичного заняття – застосування технік управління конфліктами;
- обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти – відсутні;
- стисла анотація: диверсифікація конфліктних ситуацій, їх аналіз; техніки уникнення конфліктів;
- обсяг самостійної роботи здобувачів – 12 годин;
- теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: опрацювання матеріалу лекцій; формування питань до викладача; вивчення досвіду успішного вирішення конфліктних ситуацій.

Модульний контроль

- Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).
 - Обсяг аудиторного навантаження: 2 години
 - Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.
 - Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.
- Підготовка до модульного контролю.

5. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

6. Методи навчання

Словесні: інтерактивні, евристичні, проблемно-орієнтовані лекції, бесіди, дискусії; пояснення, консультації та ін.; наочні (ілюстрування, демонстрування), практичні (практичні заняття, самостійне спостереження, кейси), самостійна робота з друкованими та електронними навчальними матеріалами та контентом електронного навчально-методичного забезпечення.

7. Методи контролю

Поточний контроль (усне й письмове опитування, перевірка виконаних завдань), модульний поточний контроль, підсумковий контроль (залік).

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Виконання і захист практичних робіт	0...10	3	0...30
Модульний контроль	0...20	1	0...20
Змістовний модуль 2			
Виконання і захист практичних робіт	0...10	3	0...30
Модульний контроль	0...20	1	0...20
Усього за семестр			0...100

Залік проводиться у формі тестування. Тест складається з 20 питань закритого типу (за правильну відповідь на одне питання здобувач отримує 5 балів).

Під час складання семестрового заліку здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74) – мати мінімум знань і умінь для забезпечення програмних результатів навчання. Відпрацювати та захистити практичні роботи.

Добре (75-89) – знати основні теми дисципліни. Достатньо знати основні теоретичні поняття щодо складових переконливої комунікації. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи.

Відмінно (90-100) – мати знання, що дозволять самостійно, вільно та обґрунтовано відповідати на будь які питання щодо теоретичних знань та

практичних навичок застосування комунікативних технік спілкування, уміти презентувати себе, впливати на аудиторію під час публічних виступів. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

10. Методичне забезпечення

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, які видані в Університеті знаходяться за посиланням:

- <http://library.khai.edu/catalog>
- Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням:
<https://mentor.khai.edu/course/>

11. Рекомендована література

Базова

1. Бистрицький Є. Комунікація і культура в глобальному світі / Євген Бистрицький, Сергій Пролеєв, Роман Зимовець. – Київ : Дух і Літера – 2020. – 416 с.
2. Професійні комунікації [Текст] : Навчальний посібник «Ділове спілкування» / уклад. О. М. Жук, Л.Ю. Тиха. – Луцьк : Луцький НТУ, 2016. – 112 с.
3. Коулман П. Т. Результативний конфлікт / Пітер Т. Коулман, Роберт Фергюсон ; пер. з англ. Інна Софієнко. – 2-ге вид. – Київ : Наш формат, 2017. – 312 с.
4. Кушнір Р. О. Великий оратор, або як говорити так щоб вам аплодували стоячи / Р. О. Кушнір. – Дрогобич : Коло, 2013. – 258 с.

5. Трейсі, Брайан. Як керують найкращі. [Як одержати максимум від себе та інших. Секрети, перевірені на практиці] / Б. Трейсі ; пер. з англ. Р. Клочка. – Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2017. – 208 с.

6. Stiff, James B. Persuasive Communication / James B. Stiff, Paul A. Mongeau. – 3rd ed. – New Yourk : Guilford Publications, 2016. – 383 p.

7. Young, Stephen C. Brilliant Persuasion: Everyday techniques to boost your powers of persuasion / Stephen C. Young. – Harlov : Pearson, 2017. – 289 p.

Допоміжна

1. Вікрі К. Нетворкінг для інтровертів. Поради для комфортної та ефективної комунікації / К. Вікрі. – Харків : Vivat, 2020. – 224 с.

2. Зінсер В. Текст-пекс-шмекс. Магія переконливих текстів / В. Зінсер. – Київ : Наш Формат, 2018. – 288 с.

3. Малкова Т. М. Візуальна психодіагностика / Т.М. Малкова. – Київ: Державний університет телекомунікацій, 2018. – 132 с.

4. Karpenko O. O. English: forming communication skills of reading, speaking, writing : Manual / O. O. Karpenko. – Kharkiv : National aerospace university «Kharkiv Aviation Institute», 2020. – 70 p. : illustrated.

12. Інформаційні ресурси

1. Boundless Communication [Electronic Resource]. – Mode of Access: <https://courses.lumenlearning.com/boundless-communications>

2. Types of Persuasive Communication [Electronic Resource]. – Mode of Access:

3. <https://www.theclassroom.com/dramatic-reading-speech-ideas-17683.html>

ДОДАТОК

Перелік галузей знань, спеціальностей та освітніх програм, за якими відбувається підготовка здобувачів в університеті

Галузі знань: 02 Культура і мистецтво, 03 Гуманітарні науки, 05 Соціальні та поведінкові науки, 07 Управління та адміністрування, 08 Право, 10 Природничі науки, 11 Математика та статистика, 12 Інформаційні технології, 13 Механічна інженерія, 14 Електрична інженерія, 15 Автоматизація та приладобудування, 16 Хімічна та біоінженерія, 17 Електроніка та телекомунікації, 19 Архітектура та будівництво, 27 Транспорт, 28 Публічне управління та адміністрування, 29 Міжнародні відносини

Спеціальності: 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, 035 Філологія, 051 Економіка, 053 Психологія, 071 Облік і оподаткування, 072 Фінанси, банківська справа та страхування, 073 Менеджмент, 075 Маркетинг, 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, 081 Право, 101 Екологія, 103 Науки про Землю, 113 Прикладна математика, 121 Інженерія програмного забезпечення, 122 Комп'ютерні науки, 123 Комп'ютерна інженерія, 124 Системний аналіз, 125 Кібербезпека, 126 Інформаційні системи та технології, 131 Прикладна механіка, 133 Галузеве машинобудування, 134 Авіаційна та ракетно-космічна техніка, 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка, 142 Енергетичне машинобудування, 144 Теплоенергетика, 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології, 152 Метрологія та інформаційно-вимірвальна техніка, 153 Мікро- та наносистемна техніка, 163 Біомедична інженерія, 172 Телекомунікації та радіотехніка, 173 Авіоніка, 193 Геодезія та землеустрій, 272 Авіаційний транспорт, 274 Автомобільний транспорт, 281 Публічне управління та адміністрування, 292 Міжнародні економічні відносини

Освітні програми: Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, Прикладна лінгвістика, Економіка підприємства, Психологія, Облік і оподаткування, Фінанси, банківська справа та страхування, Менеджмент, Логістика, Управління проектами, Маркетинг, Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, Право, Екологія та охорона навколишнього середовища, Космічний моніторинг Землі, Обчислювальний інтелект, Інженерія програмного забезпечення, Інформаційні технології проектування, Комп'ютеризація обробки інформації та управління, Інтелектуальні системи та технології, Комп'ютерні технології в біології та медицині, Комп'ютерні системи та мережі, Програмовні мобільні системи та Інтернет речей, Системне програмування, Системний аналіз і управління, Безпека інформаційних і комунікаційних систем, Інформаційні системи та технології підтримки віртуальних середовищ, Розподілені інформаційні системи, Штучний інтелект та інформаційні системи, Динаміка і міцність машин, Роботомеханічні системи та логістичні комплекси, Комп'ютерний інжиніринг, Авіаційні двигуни та енергетичні установки, Безпілотні літальні комплекси, Проектування та виробництво композитних конструкцій, Проектування, виробництво та сертифікація авіаційної техніки, Ракетні двигуни та енергетичні установки, Супутники, двигуни та енергетичні установки. Інженерно технічний переклад, Технології виробництва авіаційних двигунів та енергетичних установок, Комп'ютерно-інтегроване управління в енергетиці, Нетрадиційні та відновлювані джерела енергії, Газотурбінні установки і компресорні станції, Енергетичний менеджмент, Інженерія мобільних додатків, Комп'ютерні системи технічного зору, Комп'ютерні технології проектування та виробництва, Комп'ютерно-інтегровані технологічні процеси і виробництва, Інтелектуальні інформаційні вимірвальні системи, Якість, стандартизація та сертифікація, Мікро- та наносистемна техніка, Біомедична інженерія, Інформаційні мережі зв'язку, Радіоелектронні пристрої, системи та комплекси, Системи автономної навігації та адаптивного управління літальних апаратів, Геоінформаційні системи і технології, Інтелектуальні транспортні

системи, Технічне обслуговування та ремонт повітряних суден і авіадвигунів, Автомобілі та автомобільне господарство, Публічне управління та адміністрування, Міжнародна економіка